

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 139/2010-9

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 24. marca 2010 predbežne prerokoval sťažnosť MUDr. D. B., B., vo veci namietaného porušenia základného práva zaručeného v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom a „*všetkými uzneseniami*“ Okresného súdu Žilina v konaní vedenom pod sp. zn. 13 C 370/04 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť MUDr. D. B. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 18. mája 2009 doručená a 12. marca 2010 doplnená sťažnosť MUDr. D. B., B. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva zaručeného v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom a „*všetkými uzneseniami*“ Okresného súdu Žilina (ďalej aj „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn.

13 C 370/04 (ďalej aj „napadnuté konanie“). Sťažovateľ zároveň požiadal o ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom.

2. Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ podal 1. decembra 2004 na okresnom súde návrh na náhradu škody „*spôsobenej nesprávnym úradným postupom, porušením povinnosti urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonnej lehote bez zbytočných prieťahov podľa zákona č. 514/2003 Z. z. vo forme nemajetkovej ujmy vo výške 10 000 000,- Sk plus príslušenstvo*“. Vec bola zaevidovaná pod sp. zn. 13 C 370/04, pričom „*konanie je proti mestu Ž., keď mári vydanie stavebného povolenia na samostatné kúrenie v byte sťažovateľa a tak znemožňuje využívanie bytu, hoci sťažovateľ splňa zákonné podmienky na takéto povolenie*“.

Sťažovateľ namieta, že okresný „*súd vykonáva len jalové úkony a vydáva protizákonné rozhodnutia, šikanuje sťažovateľa. Sťažnosti na prieťahy nie sú predsedom súdu odstránené. Nečinnosťou Okresného súdu a M. Ž. vzniká sťažovateľovi škoda v miliónoch korún a túto žiada uhradiť po práve, nie svojvoľne. Sťažovateľ investoval do bytu v Ž. circa 1,7 milióna korún, ale tento byt od roku 2002 nemôže užívať. Vzniknutá škoda sa navyšuje.*“.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti sťažovateľ navrhol vydať nález tohto znenia:

„*Okresný súd v Žiline porušuje základné práva D. B. garantované čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 medzinárodného dohovoru.*

Okresný súd v Žiline je povinný zaplatiť D. B. satisfakciu vo výške 100.000 Eur (pre opakované porušovanie základných práv, pre nerešpektovanie Nálezov ÚS SR a pre nerešpektovanie rozsudku Európskeho súdu č. 46844/99) v lehote do 15 dní od dňa doručenia Nálezu Ústavného súdu.

Ústavný súd SR prikazuje Okresnému súdu v Žiline konať bezodkladne a bez zbytočných prieťahov a porušovania základných práv D. B.

Okresný súd v Žiline je povinný zaplatiť trovy konania pre sťažovateľa a advokáta v lehote 15 dní.

Ústavný súd Slovenskej republiky zrušuje všetky uznesenia v konaní 13C/370/2004 a oslobodzuje D. B. od súdnych poplatkov a prikazuje Okresnému súdu v Žiline D. B. ustanoviť advokáta na celé konanie 13C/370/2004.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

O zjavne neopodstatnený návrh ide vtedy, ak ústavný súd pri jeho predbežnom prerokovaní nezistí žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie. Inými slovami, ústavný súd môže pri predbežnom prerokovaní odmietnuť taký návrh, ktorý sa na prvý pohľad a bez najmenej pochybnosti javí ako neopodstatnený (I. ÚS 117/05, I. ÚS 225/05).

1. Z obsahu sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ namieta predovšetkým porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2

ústavy a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom Okresného súdu Žilina v konaní vedenom pod sp. zn. 13 C 370/04.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných priet'ahov (...).

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom (...).

Ústavný súd si pri výklade „práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov“ garantovaného v čl. 48 ods. 2 ústavy osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o „právo na prejednanie veci v primeranej lehote“, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (napr. II. ÚS 55/98, I. ÚS 132/03).

Ústavný súd vo svojej rozhodovacej činnosti konštantne vychádza z názoru, že účelom práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia súdu (mutatis mutandis II. ÚS 26/95).

Zo spisu Okresného súdu Žilina sp. zn. 13 C 370/04, ktorý si ústavný súd zadovážil na účely posúdenia prijateľnosti sťažnosti na ďalšie konanie, vyplýva, že posudzované súdne konanie, v ktorom podľa sťažovateľa malo dôjsť k porušeniu jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, bolo na základe uznesenia okresného súdu č. k. 13 C 370/04-50 z 23. augusta 2005 právoplatne prerušené až do 21. mája 2008. Z dôvodu prerušenia napadnutého konania pred okresným súdom, teda dovedy, kým nedošlo k odpadnutiu prekážky prerušeného konania, nemohli sa v prerušovanom konaní vykonávať žiadne procesné úkony smerujúce k odstráneniu právnej neistoty účastníkov, a tým k naplneniu účelu označeného základného práva, tak ako to už bolo uvedené. Podľa konštantnej judikatúry ústavný súd nečinnosť súdu v dôsledku existencie právoplatného súdneho rozhodnutia, ktoré vytvára prekážku jeho postupu, tak ako tomu bolo v danom prípade, neposudzuje ako zbytočné priet'ahy v súdnom konaní (mutatis mutandis II. ÚS 3/00, III. ÚS 42/02, I. ÚS 65/03). Ústavný súd preto prípadnú

existenciu zbytočných prietáhov v napadnutom konaní posúdil iba od právoplatného skončenia prerušenia tohto konania, teda od 21. mája 2008, a konštatuje, že z prehľadu procesných úkonov, ktoré vyplývajú zo súdneho spisu sp. zn. 13 C 370/04, je zrejmé, že okresný súd od pokračovania v prerušenom konaní postupoval v danej veci v podstate plynule, snažil sa odstrániť prekážky konania, pretože konanie sa začalo na okresnom súde podaním nekvalifikovaného návrhu sťažovateľa 1. decembra 2004. Napriek tomu, že okresný súd opakovane vyzval sťažovateľa na odstránenie väd svojho podania (naposledy uznesením č. k. 13 C 370/04-156 z 31. júla 2008), sťažovateľ tak neurobil. Z uvedeného vyplýva, že k predĺženiu napadnutého konania podstatne prispel aj samotný sťažovateľ tým, že podal nekvalifikovaný návrh, pričom nereagoval adekvátne na výzvu okresného súdu, ktorý ho vyzýval na upresnenie svojho podania.

Vychádzajúc z uvedeného ústavný súd konštatuje, že sťažovateľ svojím postupom sám znemožnil okresnému súdu plynulo konať, pretože konanie v súlade s čl. 48 ods. 2 ústavy predpokladá tiež žalobný návrh, ktorý spĺňa zákonom ustanovené náležitosti, v danom prípade tieto podmienky splnené neboli (mutatis mutandis I. ÚS 128/03, I. ÚS 252/06), keďže okresný súd uznesením č. k. 13 C 370/04-226 z 15. decembra 2009 podanie sťažovateľa z 1. decembra 2004 odmietol. Okrem uvedeného sťažovateľ opakovane (celkovo najmenej štyrikrát) požiadal súd o ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred okresným súdom, na čo mal právo, avšak za týchto okolností prirodzene musel počítať aj s predĺžením napadnutého konania.

Z judikatúry ústavného súdu vyplýva, že nie každý zistený prietáh v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy (II. ÚS 57/01, I. ÚS 46/01, I. ÚS 66/02). Pojem „zbytočné prietahy“ obsiahnutý v čl. 48 ods. 2 ústavy je pojem autonómny, ktorý možno vykladať a aplikovať predovšetkým materiálne. S ohľadom na konkrétne okolnosti veci sa totiž postup dotknutého súdu nemusí vyznačovať takými významnými prietahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako „zbytočné prietahy“ v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy (napr. I. ÚS 63/00). Postup okresného súdu v danej veci sa v napadnutom konaní zjavne nevyznačuje takými významnými prietahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako „zbytočné prietahy“ v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy.

S ohľadom na uvedené skutočnosti a v súlade so svojou doterajšou rozhodovacou činnosťou preto neprichádza do úvahy, aby ústavný súd mohol postup okresného súdu v napadnutom konaní po prípadnom prijatí návrhu (sťažnosti) na ďalšie konanie kvalifikovať ako porušenie základného práva sťažovateľa zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru, preto ústavný súd sťažnosť v tejto časti odmietol ako zjavne neopodstatnenú.

2. Podľa ustanovenia § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde jednou z podmienok prijatia sťažnosti fyzickej osoby na konanie pred ústavným súdom je podanie sťažnosti v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu. Zákon o ústavnom súde neumožňuje zmeškanie tejto kogentnej lehoty odpustiť (napr. IV. ÚS 14/03).

Sťažovateľ namieta porušenie základného práva na spravodlivé súdne konanie zaručené v čl. 48 ods. 2 ústavy a na spravodlivý súdny proces zaručený v čl. 6 ods. 1 dohovoru „*všetkými uzneseniami*“ okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 13 C 370/04.

Podľa zistenia ústavného súdu v napadnutom konaní vydal okresný súd dosiaľ desať uznesení, pričom uznesenie č. k. 13 C 370/04-50 z 23. augusta 2005 nadobudlo právoplatnosť 5. apríla 2006, uznesenie č. k. 13 C 370/04-61 z 19. apríla 2006 nadobudlo právoplatnosť 2. mája 2006, uznesenie č. k. 13 C 370/04-64 z 3. júla 2006 nadobudlo právoplatnosť 19. decembra 2006, uznesenie č. k. 13 C 370/04-88 z 20. marca 2007 nadobudlo právoplatnosť 28. marca 2007, uznesenie č. k. 13 C 370/04-133 z 10. apríla 2008 nadobudlo právoplatnosť 21. mája 2008, uznesenie č. k. 13 C 370/04-148 zo 14. apríla 2008 nadobudlo právoplatnosť 21. mája 2008 a uznesenie č. k. 13 C 370/04-156 z 31. júla 2008 nadobudlo právoplatnosť 15. augusta 2008.

Pretože predmetná sťažnosť bola podaná na ústavnom súde v čase (18. mája 2009), keď už dávno uplynula lehota ustanovená v § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde, ústavný súd sa už nemohol zaoberať opodstatnenosťou námietok uvedených v sťažnosti týkajúcich

sa horeuvedených uznesení okresného súdu. Z uvedených dôvodov bolo potrebné v tejto časti sťažnosť posúdiť ako návrh podaný oneskorene.

3. Okrem uvedeného ústavný súd konštatuje, že proti uzneseniu č. k. 13 C 370/04-179 z 22. januára 2009, uzneseniu č. k. 13 C 370/04-210 z 31. augusta 2009 a uzneseniu č. k. 13 C 370/04-226 z 15. decembra 2009 sťažovateľ podal odvolania, o ktorých už jednak rozhodoval odvolací Krajský súd v Žiline (ďalej len „krajský súd“) alebo o ostatnom uznesení ešte bude rozhodovať, preto vzhľadom na princíp subsidiarity, ktorý vyplýva z citovaného čl. 127 ods. 1 ústavy, ústavný súd nemá právomoc preskúmať postup a tieto rozhodnutia okresného súdu, pretože jeho postup a rozhodnutie preskúmal alebo preskúma krajský súd na základe odvolania sťažovateľa (sťažovateľ pritom krajský súd za sťažovateľa–účastníka konania vôbec neoznačil). Z tohto dôvodu bolo potrebné sťažnosť v tejto časti (teda vo vzťahu k uvedeným uzneseniam okresného súdu) odmietnuť pre nedostatok právomoci ústavného súdu.

Vzhľadom na všetky uvedené dôvody ústavný súd rozhodol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde tak, ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 24. marca 2010